

Bijzondere zorgvragen en eetstoornissen

Het Centrum voor Consultatie en Expertise (CCE) is er voor mensen met een bijzondere zorgvraag. Een bijzondere zorgvraag ontstaat op het moment dat de problemen van mensen zo complex zijn, dat betrokken hulpverleners deze niet meer kunnen oplossen. Samen met de Nederlandse Academie voor Eetstoornissen (NAE) ontwikkelt het CCE een speciaal expertiseteam voor mensen met anorexia en boulimia nervosa, die door bijkomende problematiek een bijzondere zorgvraag hebben¹.

Om welke mensen gaat het?

Het gaat om mensen met een ernstige eetstoornis, die daarnaast bijvoorbeeld een lichte verstandelijke beperking, niet-aangeboren hersenletsel, een stoornis in het autistisch spectrum of andere ernstige somatische of psychiatrische comorbiditeit hebben. Dit maakt hun problematiek zo complex dat aanvullende expertise en een op maat gemaakt zorgaanbod noodzakelijk zijn.

Hoe werkt het expertiseteam?

Na aanmelding wordt bekeken of het inderdaad een bijzondere zorgvraag betreft. Indien dat het geval is, schakelt de CCE-coördinator een team van deskundigen in. Dit kunnen deskundigen zijn die via de NAE worden aangetrokken, maar ook specialisten op andere gebieden, zoals bijvoorbeeld autisme. De deskundigen spreken met de cliënt en de betrokkenen (familie, hulpverleners), doen zo nodig aanvullend onderzoek en vormen zich een beeld van de problematiek en de situatie waarin de cliënt verkeert. Vervolgens brengen zij advies uit aan de aanmelder. De implementatie van dit advies kan desgewenst worden ondersteund door het CCE. Zo kan het CCE casemanagers en/of extra financiële middelen inzetten om directe begeleiders te leren op een zodanige manier met cliënt om te gaan, dat de kans op een positief behandelingsresultaat groter wordt. Het expertiseteam werkt op consultbasis, het behandelt niet zelf en neemt geen zorg over.

Voorbeeldcasus 1

Ella is een vrouw van 25 jaar. Ze lijdt aan een eetstoornis (anorexia nervosa) en heeft daarnaast het syndroom van Asperger. Ze is opgenomen in de psychiatrie met levensbedreigend ondergewicht. Het personeel op de afdeling weet veel van de behandeling van eetstoornissen, maar is niet bekend met de gevolgen van het syndroom van Asperger. Begeleiders begrijpen Ella niet goed waardoor zij voortdurend wordt overvraagd. Zij ervaren haar gedrag als claimend en manipulerend. Ella's onvermogen op het gebied van sociale en planningsvaardigheden wordt aangezien voor onwil. Het team raakt met Ella in een strijd, wat de eetproblemen eerder versterkt dan verbetert. Voor deze complexe problematiek is aanvullende expertise nodig.

¹ Het betreft een pilot tot eind 2010.

Voorbeeldcasus 2

Latifa van 16 jaar heeft een ernstige vorm van anorexia nervosa. De huisarts verwijst haar naar het centrum voor eetstoornissen. Bij de intake valt op dat Latifa en haar ouders veel moeite hebben met het beantwoorden van de vragen. Na aanvullend onderzoek wordt duidelijk dat Latifa een IQ van circa 70 heeft. De inschatting is dat de ouders op ongeveer hetzelfde niveau functioneren. Het gezin houdt zich met moeite staande. Er zijn financiële en huisvestingsproblemen, relatie- en opvoedingsproblemen, vooral met Latifa's oudere broer. Tot aan het ontstaan van haar eetstoornis, heeft Latifa het reguliere middelbaar onderwijs gevolgd, op het laagste niveau en met grote inspanning.

De behandeling van Latifa, in eerste instantie klinisch, leidt tot gewichtsherstel. Deelname van Latifa aan groepsactiviteiten is minder succesvol, waarop het behandelprogramma wordt aangepast. Na ontslag uit de kliniek ontstaan thuis opnieuw problemen. Het lukt Latifa niet om het geleerde thuis in de praktijk te brengen. Latifa's moeder raakt snel in paniek, waarop haar vader boos reageert en de situatie dreigt te escaleren. Aanvullende behandeling in de thuissituatie is echter niet mogelijk vanuit het centrum voor eetstoornissen. Ook de reguliere thuiszorg vanuit de GGZ biedt onvoldoende expertise. Pogingen om Latifa uit huis te plaatsen stranden ook. De oplossing moet worden gezocht in een combinatie van begeleiding vanuit de GGZ en hulp voor mensen met licht verstandelijke beperking, aangevuld met de expertise van gespecialiseerde zorg.

Wat kost inschakeling van het expertiseteam?

Het CCE ontvangt subsidie van de overheid. Aan het inschakelen van het CCE en dit expertiseteam zijn geen kosten verbonden.

Wie kan aanmelden?

Verwanten, cliënten en zorgaanbieders kunnen aanmelden. Als er twijfel bestaat of er sprake is van een bijzondere zorgvraag, kan de cliënt altijd eerst (indien gewenst anoniem) worden voorgelegd aan dr. A. van Elburg of mevrouw dr. E.F. van Furth van de NAE of aan het CCE in de regio waar de cliënt verblijft. In deze hand-out zijn twee voorbeeldcasussen beschreven.

Hoe kan worden aangemeld?

Cliënten kunnen worden aangemeld via het aanmeldingsformulier dat te downloaden is van de website van het CCE.

Meer informatie?

- Centrum voor Consultatie en Expertise: www.cce.nl
(ook voor adressen en telefoonnummers van de CCE-vestigingen)
- Dr. E.F. van Furth, tel: 070 - 444 11 56, mobiel: 06 - 51 53 13 33,
e-mail: e.vanfurth@centrummeetstoornissen.nl
- Mevrouw dr. A.A. van Elburg, tel: 030 - 696 54 77,
mobiel: 06 - 22 38 12 90, e-mail: a.van.elburg@altrecht.nl

Uitgave: oktober 2009

© Centrum voor Consultatie en Expertise (CCE)

